

Relikt przeszłości – *Wieczorynka*. Wspominamy najlepsze dobranocki

Wieczorynka zadebiutowała na antenie Telewizji Polskiej ponad pół wieku temu, bawiąc i edukując dzieci. W polskich wytwórniach filmowych powstało wiele kultowych animacji. Czy pamiętasz najpiękniejsze stare bajki? Dlaczego dobranocka zniknęła z TVP 1?

Wieczorynka – relikwium przeszłości

Wieczorynki (zwane również dobranockami) tworzone były w formie krótkich programów na dobranoc dla dzieci. Przyjmowały formę nie tylko telewizyjną, ale także radiową, w postaci słuchowisk. Ich największa popularność przypadła na czasy dominacji ZSRR – w państwach bloku wschodniego zazwyczaj był to jedyny program przeznaczony dla najmłodszych widzów. **W Polsce *Wieczorynki* nadawała Telewizja Polska od lat 50. ubiegłego wieku, każdego dnia, około godziny 19:00.**

Pierwsze animacje były bardzo prymitywne, ale w najmniejszym stopniu nie przeszkadzało to w odbiorze. **Kultowe dobranocki tworzyły najpiękniejsze obrazy na dobranoc dla najmłodszych.** Nie zawierały elementów przemocy i agresji, a ponadto były wolne od odniesień rozumianych jedynie przez dorosłych. W pierwszych dekadach telewizja pokazywała wyłącznie bajki polskie. Zmieniło się to w latach 70., kiedy zaczęto wyświetlać również tytuły zagraniczne. W latach 90. polskie dzieci mogły oglądać produkcje Disneya.

Kultowe dobranocki – świetne bajki dla dzieci

Najlepsze bajki, które na zawsze wpisały się w klasykę *Wieczorynek*, zachwyciły zarówno dzieci, jak i dorosłych. **Ponieważ ich produkcja przypadła na ubiegły wiek, urzekają one swoją nieskomplikowaną fabułą, prostą formą i sympatycznymi bohaterami.** Część z nich realizowana była w technice lalkowej, przez co wciąż możesz obserwować wymyślne postacie i niebanalną scenografię, zawsze starannie wykonane przez twórców. Mimo że pierwsze polskie bajki pozbawione były dialogów i tak zyskiwały uznanie najmłodszych i cieszyły się niesłabnącą popularnością.

Wielu bohaterów stworzonych w najświetniejszych studiach filmowych (łódzkim SE-MA-FORze, Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej czy warszawskim Studiu Miniatur Filmowych) stało się prawdziwymi symbolami pierwszych kilkudziesięciu lat istnienia *Wieczorynki*. Potwierdzeniem tego faktu jest ilość pomników, które powstały dla upamiętnienia najbardziej lubianych postaci. Wymienić tu można chociażby misia Uszatka, Reksia, Bolka i Lolka czy koty Filemona i Bonifacego.

Jacek i Agatka

To właśnie czarno-biała produkcja *Jacek i Agatka* była pierwszą polską animacją emitowaną w wieczornym bloku przez Telewizję Polską. Jej debiut przypadł na 2 października 1962 roku o godzinie 19:20. Serię stworzyła Wanda Chotomska. Bajka zyskała tak dużą popularność, że pokazywana była przez jedenaście kolejnych lat. Licząca blisko tysiąc odcinków dobranocka opowiadała przygody rodzeństwa – tytułowych Jacka i Agatki. Główni bohaterowie byli pacynkami (a w zasadzie główkami nakładanymi na palec).

Doświadczenia oraz dialogi dzieci miały wymiar nie tylko rozrywkowy, ale także dydaktyczny. Porady Agatki były zawsze pełne mądrości i pomagały bratu wyjść z niejednej opresji. W niektórych odcinkach pojawiała się także pani Zosia, sąsiadka, która dodatkowo komentowała wydarzenia zza ściany. Ponadto pacynki zachęcały młodych widzów do różnego rodzaju aktywności, które związane były ze zbliżającymi się świętami i wydarzeniami, takimi jak dzień babci czy ostatni dzień lata.

Bolek i Lolek

Bolek i Lolek przedstawia przygody dwóch sympatycznych braci – Bolesława i młodszego Karola. Twórcą bajki jest Władysław Nehrebecki, dla którego inspiracją byli synowie. W Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej od 1962 przez kolejne dwadzieścia trzy lata nakręcono ponad 180 odcinków. Co więcej, dobranocka doczekała się dwóch części bajek pełnometrażowych (*Wielka podróż Bolka i Lolka* oraz *Bolek i Lolek na Dzikim Zachodzie*).

Dwaj bracia przeżywają na ekranie mnóstwo przygód, wcielając się przy tym w przeróżne postacie (na przykład kowbojów, astronautów czy Indian) oraz zwiedzając cały świat. W zabawach Bolka i Lolka ulega zatarciu granica między fantazją a realnością wydarzeń, dzięki czemu chłopcy mogą zabierać swoich widzów nawet w najdalsze zakątki świata. **Animacja jest doceniana za walory edukacyjne – bohaterowie uczą, jak radzić sobie w trudnych sytuacjach, czym jest przyjaźń oraz w jaki sposób pomagać innym.**

Reksio

Reksio to kolejny tytuł, który narodził się w Studiu Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej. **Pierwszy odcinek miał swoją premierę w 1967 roku, a z uwagi na ogromną popularność, produkcja całej serii trwała aż do 1990 roku.** Serial opowiada o licznych przygodach wesołego psa o imieniu Reksio, który wciąż poszukuje nowych znajomości i ciekawych zajęć. Wykazuje się przy tym sprytem i dobrym sercem, pomagając słabszym, czy też łągodząc spory innych zwierząt.

Gumisie

Bajka *Gumisie* to serial animowany zapoczątkowany w studiu Disneya, który powstawał w latach 1985-1991. Bohaterami są kolorowe postacie wyglądem przypominające niedźwiadki. Akcja rozgrywa się w średniowieczu na terenie Gumisiowej Doliny i królestwa Dunwyn. Oprócz tytułowych Gumisiów, w *Wieczorynce* zobaczyć można między innymi rycerzy i księżniczki, ogry, trolle czy olbrzymy. W Polsce bajka zadebiutowała na antenie TVP 20 marca 1990 roku – początkowo podczas bloku *Kino Tik-Taka*, a następnie w ramach *Wieczorynki*.

Pszczółka Maja

Wielu mogłoby się wydawać, że *Pszczółka Maja* to bajka polska, ale w rzeczywistości animacja ta powstała w wyniku współpracy twórców z Japonii, Austrii i Zachodnich Niemiec. Mylne wrażenie może być spowodowane świetnym dubbingiem – w jego tworzeniu udział wzięli między innymi Ewa Złotowska, Jan Kociniak, Teresa Lipowska i Andrzej Gawroński. Wielką popularność zdobył także utwór tytułowy wykonany przez Zbigniewa Wodeckiego.

***Pszczołka Maja* zadebiutowała w polskiej *Wieczorynce* w świąteczny wieczór 26 grudnia 1979 roku i bardzo szybko podbiła serca młodych widzów.** Powstały dwie serie, a w sumie serial liczy sobie 104 odcinki. Bohaterka, ciekawska i odważna pszczołka, postanawia opuścić rodzinny ul w poszukiwaniu niezwykłych przygód. Towarzyszy jej w tym truteń Gucio. Wspólnie poznają wielu nowych przyjaciół (na przykład pasikonika Filipa), a także wpadają w niejedne tarapaty. Ta urocza kreskówka zdobyła uznanie dzieci (jak również dorosłych) na całym świecie.

Pomysłowy Dobromir

Na pomysł stworzenia serialu animowanego *Pomysłowy Dobromir* wpadł Adam Słodowy (autor między innymi programu *Zrób to sam*). Główny bohater, tytułowy Dobromir, to chłopiec będący młodym wynalazcą z nieograniczoną wyobraźnią. **W każdym odcinku stara się rozwiązywać problemy techniczne i opracowywać przydatne urządzenia, które okazują się niezwykle pomocne w codziennym życiu, na przykład podczas pracy w polu.**

Emisja rozpoczęła się w 1973 roku i trwała dwa lata, a cała seria doczekała się dwudziestu odcinków. Zrealizowano je w warszawskim Studiu Miniatur Filmowych. W latach 1984-1988 wyprodukowano kontynuację pod tytułem *Pomysłowy wnuczek*, która nie zyskała już tak dużej popularności. *Pomysłowy Dobromir* pozbawiony jest dialogów, ale wzbogacono go w różnego rodzaju dźwięki, na przykład gwizdanie oraz słynny okrzyk chłopca „eureka!”.

Miś Uszatek

Wymieniając najpopularniejsze polskie bajki dla dzieci, nie można pominąć przygód sympatycznego misia Uszatka. Serial *Przygody Misia Uszatka* został zrealizowany w łódzkiej wytwórni Studio Małych Form Filmowych SE-MA-FOR, a twórcami postaci byli Czesław Janczarski oraz Zbigniew Rychlicki. Głosu głównemu bohaterowi użyczył Mieczysław Czechowicz. 104 odcinki dobranocki emitowane były na antenie Telewizji Polskiej w latach 1975-1987, ale sam miś narodził się około 1957 roku – z początku zobaczyć go można było w piśmie dla dzieci *Miś*.

Niekwestionowanym atutem produkcji jest jego forma, gdyż mamy tu do czynienia z serialem lalkowym. **Uszatek to brązowy miś, którego cechą rozpoznawczą jest klapnięte uszko.** W przygodach towarzyszą mu przyjaciele: Prosiaczek, Króliczki, Zajączek oraz pies Kruczek. Bajka skierowana była do dzieci w wieku przedszkolnym, które bardzo szybko pokochały uroczego misia. Uszatek stał się postacią kultową, a serial był emitowany przez 22 kraje.

Przygody misia Colargola

Inna pozycja opowiadająca o przygodach wdzięcznego misia to *Przygody misia Colargola*. Francusko-polska produkcja zadebiutowała na ekranach w 1969 roku, a jej zaczątkiem było realizowane we Francji słuchowisko radiowe, stworzone na podstawie opowiadań Olgi Pouchine. Na pomysł nadania formy telewizyjnej wpadł Albert Barillé, twórca słynnej serii *Było sobie życie*. Jak się okazało, polskie studio SE-MA-FOR było jedynym, które chciało podjąć się tej realizacji.

Colargol, podobnie jak Uszatek, jest lalką. Co ciekawe, do produkcji serii (53 odcinków) wykorzystano aż 130 kukiełek, gdyż bardzo szybko ulegały one zniszczeniu. **Bohatera wyróżniają oczy wykonane z niebieskich koralików, różowy nosek i brązowa grzywka, a także to, że uwielbia psocić i stroni od nauki.** Mały miś ma jedno wielkie marzenie – chciałby śpiewać, mimo że nie jest w tym najlepszy. Na szczęście spotyka na swojej drodze króla ptaków, który czarami zmienia fałsz Colargola w piękny śpiew. Bajka zachwyca swoją prostotą oraz pięknymi piosenkami.

Smerfy

Kolejny przykład bajki dla dzieci na dobranoc, która zyskała ogromną popularność to *Smerfy* (z francuskiego *Les Schtroumpfs*), autorstwa belgijskiego rysownika komiksów, Pierre'a Culliforda. Tytułowe smerfy to małe, niebieskie stworzenia, mieszkające wspólnie w wiosce Smerfów. Ich przygody zazwyczaj związane są z wrogim czarnoksiężnikiem Gargamelem oraz jego kotem Klakierem, którzy nieustannie polują na małe stworki.

Smerfy trafiły na ekrany w 1981 roku. Powstawały przez osiem lat w amerykańskiej wytwórni Hanna-Barbera dla telewizji NBC. **Bajka okazała się hitem w wielu krajach, przetłumaczono ją na niemal trzydzieści języków.** W błyskawicznym tempie na rynku zaczęły pojawiać się przeróżne tematyczne gadzety. Po latach bajka doczekała się nawet wersji kinowych (wyprodukowanych z zastosowaniem najnowszych osiągnięć technologicznych). Polskie dzieci mogły po raz pierwszy obejrzeć *Smerfy* 8 listopada 1987 roku.

Tabaluga

Tabaluga to serial produkcji niemiecko-australijskiej. **Powstawał w latach 1994-2004, a na antenie TVP zadebiutował 29 sierpnia 1998.** Stworzonych zostało 78 odcinków w trzech seriach, a także film pełnometrażowy *Tabaluga i Leo*. Bajka przedstawia przygody małego, zielonego smoka — Tabalugi — oraz jego przyjaciół zamieszkujących Rajską Dolinę. Wspólnie stawiają oni czoła swojemu wrogowi, czyli Arktosowi rządzącemu Lodolandią, który chce zapanować nad całym światem, jednocześnie zamieniając go w jedną, wielką lodową krainę.

Opowiadania Muminków

Twórczynią *Muminków* – sympatycznych trolli – jest fińska pisarka, Tove Jansson. Na podstawie jej powieści powstały bajki animowane cieszące się popularnością w wielu krajach. Jedną z adaptacji były *Opowiadania Muminków*, które powstawały w latach 1977-1982, w studiu SE-MA-FOR. **Serial zrealizowany został w technice półpłaskiej lalki, czyli przy połączeniu kukiełek z animacją, co nadało produkcji wyjątkowego uroku.** Obraz dopełnia komentarz lektora oraz specjalnie skomponowana muzyka.

Główni bohaterowie, czyli Muminek wraz z mamusią i tatusiem, mieszkają w Dolinie Muminków. W licznych przygodach (czasem niebezpiecznych) towarzyszą im przyjaciele będący różnymi, niezwykłymi istotami. Młodsze pokolenie może kojarzyć te uroczestworki z nowszej, japońsko-fińskiej animacji, która swoją premierę miała w 1990 roku (w Polsce zadebiutowała trzy lata później). Ta wersja doczekała się kilku filmów pełnometrażowych, między innymi: *Szczęśliwe dni Muminków*, *Zima w dolinie Muminków* czy *Muminki w pogoni za kometą*.

Zaczarowany ołówek

Zaczarowany ołówek to kolejna wspianała *Wieczorynka*, która wyszła ze Studia SE-MA-FOR. **Produkcja przypadła na lata 1964-1977 i podobnie jak inne bajki z tamtego okresu nie zawierała dialogów.** Dzięki tej prostocie animacja bardzo dobrze sprzedawała się do innych krajów. Przez trzynaście lat powstało 39 odcinków, a w 1991 rok zmontowano z nich pełnometrażowy film pod tytułem *Podróż z zaczarowanym ołówkiem*. *Zaczarowany ołówek* to serial rysunkowy przedstawiający przygody małego chłopca Piotrka oraz jego towarzysza, psa Pimpka.

Dzięki wejściu w posiadanie zaczarowanego ołówka (za sprawą pewnego krasnoludka), chłopiec jest w stanie zmaterializować wszystko to, co narysuje. Piotrek rysował zarówno na kartkach, ale również na ścianach, jak i na podłogach. Stworzone przez niego rzeczy pomagały w rozwiązywaniu problemów pojawiających się na jego drodze. Początkowo każdy z odcinków opowiadał osobną historię, ale od 27. odcinka serial zyskał ciągłość fabularną.

Przygody kota Filemona

Stare bajki dla dzieci są pełne wdzięku i wyjątkowego uroku. **Jedną z najbardziej wyróżniających się produkcji studia SE-MA-FOR są *Przygody kota Filemona*.** Animacja została oparta na książce o tym samym tytule, autorstwa Marka Nejmana. Przez dziewięć lat powstało 39 odcinków w dwóch seriach oraz trzy epizody specjalne. Pierwszy odcinek został wyemitowany w 1972 roku, w programie *Piątek z Pankracym*, by wkrótce stać się jedną z najchętniej oglądanych *Wieczorynek*. Choć dobranocka ta liczy sobie już blisko pół wieku, nadal pozostaje aktualna w przekazie.

Za jej ponadczasowość odpowiadają zabawne przygody małego, białego oraz bardzo ciekawskiego kotka Filemona, który zawsze jest pełen energii i gotowy do poznawania świata. Nie ma oporów przed tym, aby wszędzie wejść i zajrzeć, co czasem wpędza go w tarapaty. Na pomoc zawsze przychodzi mu dużo starszy towarzysz, mądry Bonifacy. Czarny kot jest zupełnym przeciwieństwem malucha — uwielbia spać i wygrzewać się obok piecyka. Akcja rozgrywa się na polskiej wsi, dzięki czemu przedstawia wiele tradycji i zwyczajów.

Mały pingwin Pik-Pok

Mały pingwin Pik-Pok to przykład kolejnej popularnej i cenionej bajki na dobranoc. Jest to lalkowy serial animowany zawierający dialogi, który powstał w słynnym Studio Małych Form Filmowych SE-MA-FOR. Emitowany był w latach 1989-1992. Inspiracją do stworzenia telewizyjnej produkcji była książka autorstwa Adama Bahdaja o tym samym tytule. Bajkę wyreżyserował twórca *Misia Colargola* – Tadeusz Wilkosz.

Mały pingwinek Pik-Pok, ubrany w charakterystyczny, różowy szalik, ma dość przebywania na Wyspie Śnieżnych Burz. Wobec tego postanawia zwiedzić świat. Na swojej drodze spotyka wielu przyjaciół, którzy towarzyszą mu w jego fascynujących przygodach. **Pik-Pok jest dość niesforny, a przy tym również bardzo ciekawski.** Jego największym marzeniem jest zdobycie umiejętności latania. Uroczy pingwin szybko zdobył serca najmłodszych i wpisał się w historię najlepszych polskich dobranocek.

Koziołek Matołek

Bohaterem jednej z pierwszych historyjek obrazkowych dla dzieci był Koziołek Matołek, a jej autorami – Kornel Makuszyński i Marian Walentynowicz, odpowiedzialny za ilustracje. Pierwsze z nich ukazały się w 1932 roku, okazuje się więc, że słynny koziołek niedługo będzie obchodził setne urodziny. W roku 1969, w Studiu Miniatur Filmowych powstały pierwsze odcinki adaptacji komiksu pod tytułem *Dziwne przygody Koziołka Matołka*. Przez dwa lata na antenie Telewizji Polskiej wyemitowano 26 odcinków.

Twórcy wykorzystali główny motyw stworzony przez Kornela Makuszyńskiego, dlatego również na ekranie Koziołek Matołek przemierza kraj w poszukiwaniu Pacanowa. Po drodze przeżywa wiele przygód i wpada w niejedne tarapaty. Poza wykorzystaniem przewodniego tematu produkcja jest oryginalna, ma własne wątki i wartką akcję, a fabuła umiejscowiona jest w różnych epokach, w tym w czasach współczesnych. Choć animacja jest niema, na początku oraz na końcu każdego epizodu usłyszeć można recytację wierszyka odnoszącego się do wydarzeń z danego odcinka.

Kulfon

Kulfon to wyjątkowa kukiełka, która jest bohaterem kilku programów produkowanych w Telewizji Polskiej. Pierwszy raz pojawił się w *Wyprawach profesora Ciekawskiego* w 1986 roku, a towarzyszyli mu tytułowy profesor (w osobie autora produkcji – Andrzeja Grabowskiego) oraz żaba Monika (również kukiełka). Ponadto od 1994 roku wydawany był miesięcznik o tej samej nazwie, a w późniejszych latach powstały seriale emitowane w *Wieczorynce: Kulfon, co z ciebie wyrośnie?* (1996-1997) oraz *Bardzo przygodowe podróże Kulfona* (1997-1999).

Kulfon jest bardzo charakterystyczny, a jego znak rozpoznawczy stanowi długi, czerwony nos. Pochodzi z planety *Kulfocentauris*. Jego historia mówi, iż początkowo pracował jako asystent Docenta Doświadczalskiego, który był antagonistą wspomnianego już Profesora Ciekawskiego. Za zadanie miał porwać żabę Monikę (asystentkę profesora), ale nie zrobił tego, ponieważ się w niej zakochał. **Duet Kulfon i Monika był uwielbiany przez dzieci, dzięki czemu gościł on zarówno w wielu programach telewizyjnych, jak i słuchowiskach radiowych.**

Plastusiowy Pamiętnik

Plastusiowy Pamiętnik to osiem krótkich odcinków polskiego serialu animowanego zrealizowanego przez studio SE-MA-FOR w 1980 roku. **Podstawą ekranizacji przygód Plastusia była książka Marii Kownackiej o tym samym tytule.** Za scenariusz i reżyserię adaptacji odpowiada Zofia Ołdak. Tytułowy Plastuś to ludzik ulepiony z plasteliny. Stworzyła go pierwszoklasistka Tosia, która odtąd nosiła go zawsze w swoim drewnianym piórniku. Towarzyszył on jej w szkole wraz z innymi mieszkańcami skrzyneczki – Gumką Myszką, Linijką, Klejem, Nożyczkami i Długopisem.

Koniec *Wieczorynki* – co się stało z dobranockami?

Historia *Wieczorynki* stanowiącej stały element programu TVP 1 to kilkadziesiąt lat codziennej, blisko 30-minutowej emisji, na których przestrzeni powstało mnóstwo cenionych do dziś polskich bajek. Przez mijające dekady można było obserwować niesamowity rozwój animacji – ręcznie wykonywane kukiełki zaczęto zastępować

komputerowo stworzonymi postaciami, a kilkuminutowe, nieme produkcje przekształciły się w kilkakrotnie dłuższe bajki pełne dialogów i wartkiej akcji. Co się stało z dobranockami dzisiaj?

W 2012 czas trwania popularnej *Wieczorynki* skrócono do zaledwie dziesięciu minut. **Był to ostatni rok istnienia pasma na kanale TVP 1.** 30-minutowa dobranocka przeniesiona została początkowo do TVP Kultura, zaś 15 lutego 2014 roku zagościła na dedykowanym dzieciom kanale – TVP ABC i trwała godzinę. W tej formie funkcjonuje do 2021 roku. Dlaczego usunięto *Wieczorynkę* z TVP 1 po tylu latach nieprzerwanej emisji? Głównym powodem był drastyczny spadek oglądalności spowodowany powstaniem wielu kanałów oferujących treści dla najmłodszych przez cały dzień.

Wieczorynkę można zatem śmiało nazwać reliktem przeszłości, mocno związanym z drugą połową ubiegłego wieku. Nie ma wątpliwości, że dzięki istnieniu tego bloku powstało wiele fantastycznych bajek, które pozostały w pamięci do dziś. Te ponadczasowe produkcje wciąż urzekają swoją prostotą oraz podobają się najmłodszym.

Linda Evangelista – kariera i życie prywatne

Linda Evangelista – jedna z najbardziej wpływowych supermodelek wszech czasów, należąca do tzw. wielkiej piątki lat 90. Muza wybitnych nazwisk w branży, w tym Karla Lagerfelda i Stevena Meisela. Zachwycała swoimi kocimi oczami oraz niezwykłą wszechstronnością. Przyjrzyjmy się karierze i życiu prywatnemu modelki.

Linda Evangelista – początek kariery

Linda Evangelista urodziła się 10 maja 1965 roku w małym kanadyjskim mieście St. Catharines. Pochodzi z robotniczej rodziny włoskich emigrantów. Choć rodzicom zależało przede wszystkim na zdobyciu przez ich dzieci solidnego i wszechstronnego wykształcenia, Lindzie udało się zapisać do lokalnej szkoły modelek (najpierw jednak musiała ukończyć kurs savoir-vivre, na który nalegała jej matka).

Już jako nastolatka zaczęła pracować w zawodzie, podejmując się lokalnych zleceń. **Przełomowym momentem w jej życiu okazał się udział w konkursie piękności *Miss Teen Niagara* w 1981 roku.** Nie wygrała go, ale zwróciła na siebie uwagę „łowcy głów” jednej z najlepszych agencji na świecie – Elite Model Management.

Co ciekawe, niewiele brakowało, aby kariera Lindy zakończyła się jeszcze zanim dziewczyna osiągnęła pełnoletność. W wieku 16 lat została wysłana do Japonii na swój pierwszy kontrakt. Doświadczenie okazało się niezbyt przyjemne dla młodej Kanadyjki, przez co ta wróciła do rodzinnego miasta i postanowiła zrezygnować z dalszej pracy w modelingu.

Po 2 latach Evangelista zmieniła zdanie. Przeniosła się do Nowego Jorku i podpisała kontrakt z Elite Model Management.

Supermodelka, która podbiła świat mody

Piękna nastolatka szybko rozpoczęła swoją międzynarodową karierę. Niemal natychmiast agencja wysłała ją do Paryża. **Już w 1984 roku, a więc w wieku 19 lat, trafiła na okładkę prestiżowego magazynu mody *L'Officiel*.** Była to pierwsza z setek okładek, na których Linda Evangelista pojawiła się przez kolejne lata swojej pracy.

Zacząła podbijać nie tylko wybiegi, ale i serca słynnych projektantów. **Jako 20-latką stała się muzą dla Karla Lagerfelda, głównego projektanta domu mody Chanel.** Ten nazwał ją najbardziej profesjonalną modelką na świecie. W 1987 roku rozpoczęła współpracę z Giannim Versace, również zachwyconym jej osobą.

W międzyczasie młodziutka Linda poznała fotografa Stevena Meisela i połączyła ich wieloletnia przyjaźń. Dziewczyna stała się dla niego prawdziwą inspiracją, w wyniku której powstało mnóstwo słynnych realizacji.

„The Linda” – odważne metamorfozy

Kolejnym przełomowym momentem w karierze Evangelisty była jesień 1988 roku. Fotograf Peter Lindbergh namówił ją do drastycznej zmiany fryzury. Krótkie włosy nie

spodobały się w branży i w rezultacie Linda straciła aż 16 zaplanowanych wcześniej pokazów mody.

Dość szybko nastąpił zwrot akcji i już kilka miesięcy później modelka wróciła na okładki prestiżowych magazynów. **Chłopcę fryzurę nazwano jej imieniem („The Linda”) i zapoczątkowała ona nowy, światowy trend.** Rok po roku Kanadyjka została twarzą Versace i marki Revlon.

Nie była to jedyna tak radykalna zmiana w wyglądzie Evangelisty. W 1990 roku przefarbowała naturalnie brązowe włosy na platynowy blond, a niedługo potem zmieniła odcień na czerwony. Z powodu częstych zmian fryzury, do dziś nazywana jest „kameleonem branży modowej”.

Lata 90. i największe supermodelki

Linda Evangelista należała do grupy dominujących w branży top modelek i najbardziej rozpoznawalnych kobiet lat 90. Piękne dziewczyny stanowiły ówczesne ikony piękna. Nieformalnie za początek ery supermodelek uznaje się okładkę brytyjskiego *Vogue* z 1990 roku, na której, oprócz Kanadyjki, pojawiły się Naomi Campbell, Christy Turlington, Cindy Crawford i Tatjana Patitz. Cała piątka wystąpiła w teledysku piosenki „*Freedom! '90*” George’a Michaela.

Ogromna popularność supermodelek przekładała się na milionowe kontrakty z markami. Evangelista jest autorką jednego z najsłynniejszych cytatów w historii mody: „*Nie budzimy się za mniej niż 10 tys. dolarów*”. W branży krążyły ponadto pogłoski o jej horrendalnie wysokich, jak na tamte czasy, stawkach. Pomimo to Linda nierzadko pomagała młodym projektantom mody, nie biorąc honorarium za udział w ich pokazach.

Ponad 30 lat na topie

Kariera Evangelisty trwała nieprzerwanie do 1998 roku. Przez cały ten czas zaliczała się do czołówki najbardziej rozchwytywanych modelek. **Pracowała dla najlepszych domów mody, w tym m.in. Dolce & Gabbany, Valentino, Yves Saint Laurent, Giorgio Armaniego, Donny Karan, Chloé, Max Mary, Calvina Kleina.**

W swoim dorobku ma ponad 700 okładek magazynów z całego świata takich jak *Vogue*, *Harper's Bazaar*, *Elle*, *Glamour*, *Mademoiselle* czy *Cosmopolitan*. Należy do niej rekord w liczbie sesji okładkowych dla *Vogue Italia*. Jest także jedną z modelek, które w 1992 roku pojawiły się na okładce brytyjskiego *Vogue'a* wydanego z okazji 100-lecia tytułu. Do dziś jest to najlepiej sprzedający się numer magazynu.

W 1990 roku znalazła się na liście magazynu *People* – „50 najpiękniejszych ludzi”, a w 2008 została wybrana „największą supermodelką wszech czasów” przez widzów programu telewizyjnego *Fashion File*. Brała udział w kampaniach na rzecz świadomości HIV i AIDS czy raka piersi. Wystąpiła też w filmach dokumentalnych – *Unzipped* i *Catwalk*.

Topowa kariera Evangelisty miała zakończyć się w 1998 roku, kiedy to 33-latką postanowiła odejść na emeryturę. 3 lata później wróciła jednak do pracy, pojawiając się

na okładce *Vogue'a*. Przez kolejne lata brała udział w kampaniach reklamowych m.in. Versace, Fendi i Prady. Nie omijała również wybiegów, wciąż chodząc dla najlepszych (Dolce & Gabbany, Chanel czy Christiana Diora). W 2007 roku podpisała wieloletni kontrakt z L'Oreal Paris, stając się ambasadorką marki.

Linda Evangelista – życie prywatne

Już jako 22-latką Evangelista wzięła ślub – z ówczesnym szefem paryskiego oddziału Elite Model Management. Małżeństwo trwało 6 lat. Po rozwodzie modelka spotykała się kolejno z kilkoma mężczyznami, m.in. z francuskim piłkarzem Fabianem Barthezem. Zaszła z nim w ciążę i poroniła w 6. miesiącu. Związek ten zakończył się definitywnie w 2002 roku.

W roku 2006 Linda urodziła swojego jedyne go syna, Augustina Jamesa. Początkowo postanowiła nie podawać nazwiska jego ojca, ale 5 lat później założyła sprawę sądową o alimenty, pozywając miliardera François-Henriego Pinaulta (który od 2009 roku jest mężem Salmy Hayek). W 2012 roku zawarli ugodę pozasądową.

Nieudany zabieg kriolipolizy

Linda kontynuowała pracę do 2015 roku, kiedy to niespodziewanie zniknęła. Przestała pracować i pokazywać się publicznie, co wzbudziło liczne plotki. **Dopiero w 2022 roku magazyn *People* opublikował szczerą rozmowę z supermodelką, która przyznała, że przyczyną jej zniknięcia była nieudana kriolipoliza.**

Nieinwazyjny zabieg redukcji nadmiaru tkanki tłuszczowej, poprzez jej chłodzenie, zakończył się wystąpieniem niezwykle rzadkiej komplikacji w postaci paradoksalnego przyrostu tkanki tłuszczowej.

W wywiadzie Evangelista powiedziała, że została „brutalnie oszpecona” i „trwale zdeformowana”. Nie mogąc pogodzić się z przykrymi skutkami zabiegu kriolipolizy, zamknęła się w domu. Przyznała, że próbowała drakońskich diet, ćwiczeń, a nawet liposukcji. Niestety bezskutecznie.

Modelka pozwała firmę, która wykonała zabieg, na 50 mln dolarów odszkodowania za cierpienie emocjonalne i utracone dochody. **Linda postanowiła pozbyć się wstydu i odbudować samoocenę poprzez powrót do tego, co kocha najbardziej.** W 2022 roku pokazała się w kampanii Fendi oraz na okładce brytyjskiego *Vogue'a*. Jak sama mówi, „próbuje kochać siebie tak, jaka jest”.

Polska porcelana: ranking najlepszych marek tworzących jakościową i piękną zastawę na stół

Polska porcelana doceniana jest na całym świecie dzięki wyjątkowemu wzornictwu, wysokiej jakości wykonania i starannemu ręcznemu zdobieniu. Które marki porcelany oferują najpiękniejsze kolekcje? Która porcelana polska jest najlepsza?

Polska porcelana: rodzima tradycja i jakościowe wzornictwo

W polskich fabrykach porcelany do dziś utrzymywana jest niebywała precyzja wykonania nadająca rękodziełu namacalnej szlachetności. **Najlepsza porcelana kojarzona jest z prawdziwym luksusem.** Aktualnie naczynia porcelanowe wybierane są nie tylko na specjalne okazje, lecz także do codziennego użytku. Producenci wykorzystują ten trend, tworząc kolekcje zarówno eleganckie, jak i mniej klasyczne.

Dlaczego warto wybrać porcelanę z polskich fabryk?

Polska porcelana słynie z wysokiej jakości wykonania i dbałości o każdy najmniejszy szczegół. Producenci oferują kolekcje o ciekawych fasonach i niezwykle estetycznych wzorach. Dzięki umiejętnemu połączeniu przywiązania do tradycji z nowoczesnością klienci otrzymują w pełni ponadczasowe i wyjątkowe kolekcje.

Najsłynniejsze marki polskiej porcelany: ranking

Doskonała jakość, atrakcyjne wzornictwo oraz elegancja – taka jest najlepsza polska porcelana. **Ranking prezentuje czołowe marki, które słyną z produkcji wysokogatunkowej, ręcznie zdobionej porcelany, która doceniana jest na całym świecie.** Poznaj najsłynniejszych i doświadczonych producentów z nad Wisły.

Ćmielów i Chodzież

Ćmielów to wysoko ceniony na świecie producent porcelany, działający już ponad 230 lat. **Słynie z wytwarzania wyrobów luksusowych, które wybierane są przez współczesnych monarchów i głowy wielu państw.** Jako jedyna fabryka w Europie oferuje produkty wykonane z różowej porcelany zgodne z oryginalną przedwojenną recepturą Bronisława Kryńskiego.

Marka Chodzież to polska porcelana, której początki sięgają 1852 roku. Zamysłem twórców jest, aby tworzone przez nich kolekcje odpowiadały na aktualne potrzeby, łącząc przywiązanie do tradycji z nutą nowoczesności. W ofercie znajdziesz funkcjonalne wyroby, mające wpasować się na każdy rodzinny stół. Co ważne, nadają się do mycia w zmywarce.

Bogucice

Bogucice to ponad 80-letnia marka oferująca artykuły porcelanowe odzwierciedlające najnowsze trendy we wzornictwie. W kolekcji znajdziesz formy w niebanalnych kształtach i z minimalistycznym wzornictwem. Wśród 20 fasonów z ponad 200 różnymi rodzajami zdobień są zestawy obiadowe, garnitury do kawy i herbaty oraz mieszane.

Lubiana

Polska porcelana firmy Lubiana znana jest na całym świecie, a firma zaopatruje w swoje wyroby zarówno klientów prywatnych, jak i gastronomię. **Specjalizuje się w produkcji porcelany białej, twardej, cechującej się wysokimi parametrami jakościowymi.** Ręcznie produkowane i zdobione zestawy inspirowane są tradycyjnym designem i historycznymi formami.

Karolina

Porcelana 150-letniej marki Karolina wyróżnia się ponadczasowym charakterem. **Tworzone kolekcje charakteryzuje atrakcyjny design i bogate zdobienia.** Klienci wybierają je często do codziennego użytkowania. W ofercie producenta znajdziesz zarówno wysokiej jakości komplety, jak i wyroby pojedyncze, np. filiżanki i imbryki. Karolina oferuje także rzadko spotykaną porcelanę w kolorze écru.

Włocławek

Włocławek od 1873 słynie z produkcji wyrobów fajansowych, czyli ceramiki wytwarzanej z zanieczyszczonego kaolinu, przypominającego porcelanę. W latach 70. popularne były „Włocławki” – wyroby marki wyróżniające się niepowtarzalnymi wzorami projektowanymi przez artystów plastyków. Choć z przerwami, to fabryka nadal utrzymuje tradycję, produkując naczynia z niezwykle artystycznymi zdobieniami.

Kristoff

Porcelana Krzysztof (Kristoff Porcelain) dostarcza swoim klientom wysokiej jakości porcelanowe wyroby już od ponad 190 lat. **Podstawowym kierunkiem tworzenia jest tu nawiązanie do tradycji ceramiki śląskiej.** Powstałe kolekcje są eleganckie i wygodne w użyciu. Pomimo czerpania inspiracji z dorobku przeszłości, projekty zachowują nowoczesną formę i w pełni odpowiadają na potrzeby klientów obecnych czasów.

Witek

Witek's jest polską siecią salonów oferującą pokaźny wybór najlepszej porcelany. **Wzornictwo odwołuje się do aktualnych trendów widocznych na rynkach światowych, ale zachowuje wyjątkowość i niepowtarzalny charakter.** Klasyczne wzory dostępne są w ofercie producenta od wielu lat, co jest nadzwyczaj doceniane przez klientów. Firma szczyci się ponadto utrzymaniem ciągłości dostaw za sprawą dużych zapasów magazynowych.

Altom Design

30-letnia marka Altom Design, choć jest stosunkowo młoda, to zdołała zgromadzić już szerokie grono zadowolonych klientów. **Porcelana znana jest ze swoich niebanalnych, autorskich projektów.** Kolekcje Altom Design wyróżniają się wzornictwem wpisującym się w światowe trendy. Unikalny design uzupełnia się z funkcjonalnością, aby oferowana porcelana była nie tylko piękna, lecz także użytkowa.

MariaPaula

Dla twórców marki MariaPaula istotne jest zarówno nawiązanie do polskiej tradycji, jak i wprowadzanie innowacyjnych technologii produkcyjnych. **Cechą szczególną**

porcelany tej marki jest staranne dopracowywanie detali – w obrębie kształtów i wspaniałych zdobień. Kupisz tutaj kompletne zestawy oraz pojedyncze naczynia w 5 odmiennych fasonach i o przeróżnym zdobieniu.

Jak dbać o polską porcelanę? Praktyczne wskazówki

Najlepsza porcelana jest piękna, ale także krucha, a więc podatna na zniszczenia. Ważne jest, aby prawidłowo o nią dbać, by służyła Ci przez długie lata. **Przed wszystkim naczynia porcelanowe myj ręcznie – miękką gąbką lub ścierką.** Trudny osad po kawie czy herbacie bezpiecznie usuniesz przy użyciu sody oczyszczonej.

Niektóre wyroby, z uwagi na odpowiedni proces produkcji, nadają się do umieszczania w zmywarce – warto jednak najpierw to sprawdzić. Porcelanę przechowuj w suchym, zamkniętym miejscu (np. kredensie). Talerze oraz inne naczynia wkładane jedno w drugie przekładaj serwetkami. Pamiętaj, aby zawsze dokładnie je osuszyć po myciu.

Czym jest Linux i czy to system dla Ciebie? Jakie dystrybucje Linuxa są najlepsze?

Linux to system operacyjny, popularny głównie wśród zaawansowanych użytkowników. Ostatnimi czasy zyskuje jednak coraz większe uznanie wśród osób korzystających z systemu Windows. Co przemawia na korzyść Linuxa? Czym są dystrybucje i jaka jest najlepsza?

Linux – co to jest? Dystrybucje Linuxa – czym są? Linux czy Windows – jakie są między nimi różnice

Linux to otwarty system operacyjny (a ściślej ujmując – jądro systemu), a stworzył go w 1991 roku Linus Torvalds. Choć do popularności Windowsa bardzo mu daleko, to z roku na rok zyskuje coraz więcej zwolenników, także wśród posiadaczy komputerów osobistych. Co oznacza, że jest to „system otwarty”? Otóż dostęp do jego kodu źródłowego ma każdy użytkownik, a to oznacza, że **każdy może go modyfikować według własnych potrzeb**. Jest to zatem system operacyjny, który rozwijany jest przez społeczność, a nie jedną firmę (jak w przypadku Windowsa czy macOSa).

Otwarty dostęp (*open source*) do kodu systemu powoduje powstawanie tak zwanych dystrybucji, które inaczej nazwać można odmianami. Poszczególne dystrybucje Linuxa opierają się na głównym jądrze stworzonym przez Torvaldsa, jednak mogą różnić się pomiędzy sobą w każdym aspekcie – zaczynając od wyglądu interfejsu, poprzez możliwość korzystania z poszczególnych aplikacji, a na posiadaniu (lub nie) środowiska graficznego kończąc.

Każda z nich modyfikowana jest ze szczególnym zwróceniem uwagi na przeznaczenie. Celem przyświecającym twórcom może być na przykład łatwość i przejrzystość podczas codziennego, domowego użytkowania albo stworzenie potężnego narzędzia dla obsługi serwerów. Innymi słowy, **dystrybucja to gotowy system operacyjny, który został dopracowany pod konkretne potrzeby oraz który jest gotowy do użycia zaraz po jego zainstalowaniu**.

Linux czy Windows? Jakie są między nimi różnice? Podstawą jest dostęp – **Linux to system bezpłatny, możliwy do ściągnięcia zarówno przez każdego użytkownika prywatnego, jak i firmę**. To właśnie w przypadku przedsiębiorstw Linux może zyskiwać sporą przewagę, gdyż zakup licencji Windowsa na kilkanaście, czy nawet kilkadziesiąt stanowisk komputerowych wiąże się z poniesieniem niemałych kosztów, a to może zniechęcać potencjalnych kupców.

Ponadto Windows jest taki sam dla wszystkich, nie ma więc możliwości dokonania personalizacji względem indywidualnych potrzeb, a to właśnie oferuje otwarty dostęp do kodu źródłowego Linuksa. Niekwestionowanymi zaletami Windowsa są jego intuicyjność i łatwość obsługi, a Linuksa – wydajność, szybkość działania oraz bezpieczeństwo. To ostatnie jest zdecydowanie mniejsze w przypadku Windowsa. Dlaczego? Ponieważ to właśnie ten system operacyjny przeważa na komputerach osobistych, więc i w niego celuje większość cyberprzestępców.

Od czego zacząć przygodę z systemem operacyjnym Linux

Jeżeli już zdecydowałeś, że chciałbyś wypróbować możliwości systemu operacyjnego Linux na swoim komputerze, **czas wybrać najodpowiedniejszą dystrybucję**. Należy zacząć od określenia własnych potrzeb i preferencji, na przykład czy będzie to system dla osoby stykającej się z Linuksem po raz pierwszy, czy może ma on służyć programiście w jego codziennej pracy.

Prawdopodobnie w pierwszej chwili odniosłeś wrażenie, że system operacyjny Linux przeznaczony jest tylko dla zaawansowanych użytkowników, ale to nieprawda. W ciągu ostatnich lat powstało wiele dystrybucji, które projektowane były z myślą właśnie o osobach początkujących. **Najpopularniejsze wersje cechują się wyjątkową prostotą i intuicyjnością**. Co więcej, ich środowisko graficzne często wzorowane jest na znanym Windowsie, przez co uruchamianie wszelkich programów i narzędzi nie stwarza żadnych problemów.

Czy instalacja i obsługa Linuxa jest trudna?

Użytkowanie Linuxa nie jest trudniejsze niż innych popularnych systemów operacyjnych, a występowanie sytuacji wymagających większej wiedzy z tego zakresu jest rzadkością. Wiele zależy oczywiście od tego, z jaką dystrybucją będziesz mieć do czynienia, jednak w podstawowych wersjach obsługa jest analogiczna do systemu Microsoftu. Odmiany dedykowane początkującym użytkownikom wyróżniają się tym, że po dokonaniu instalacji system oferuje środowisko, które jest od razu gotowe do użytkowania.

Proces instalacji Linuksa przebiega nieco inaczej niż w przypadku Windowsa, gdzie wszystko odbywa się w zasadzie bez udziału użytkownika, automatycznie. Różni się już sam wygląd menu i może on początkowo nieco odstraszać. **Przeprowadzenie instalacji nie należy jednak do trudnych, ale należy zaznaczyć, że cały proces może być inny, w zależności od wybranej dystrybucji**. W przypadku najpopularniejszych odmian (na przykład Ubuntu czy Mint) dokładną instrukcję krok po kroku znajdziesz na wielu stronach oraz forach internetowych skupiających pasjonatów (między innymi na portalu [Linuxiarze](#)).

Wymagania sprzętowe Linux? Idealny system operacyjny na stary i słaby komputer

System operacyjny Linux słynie z tego, że świetnie nadaje się do zainstalowania na „słabych” urządzeniach. **Wynika to z dużo mniejszych wymagań sprzętowych niż w przypadku Windowsa**. Bez problemu postawisz więc system Linux na starszych komputerach – istnieją dystrybucje, które potrzebują naprawdę minimalnych osiągnięć. Na przykład do uruchomienia najnowszej wersji Linux Lite wystarczy procesor 1 GHz oraz 8 GB wolnego miejsca na dysku, a nie jest to wcale najmniej wymagająca dystrybucja.

Okazuje się zatem, że istnieje łatwy sposób na przywrócenie do życia starszych sprzętów – wystarczy zmienić system operacyjny na mniej „zasobożerny”. Lekki Linux to między innymi: Ubuntu, Lubuntu, Debian, LXLE (dostępna także wersja 32-bitowa), Puppy Linux, Antix Linux i wspomniany Linux Lite, który dodatkowo wyróżnia się wyjątkowo nieskomplikowaną obsługą.

Bezpieczeństwo – czy na Linux są wirusy?

W porównaniu „Linux czy Windows” ten pierwszy zostawia system Microsoftu daleko z tyłu. **Linux nie bez powodu od lat uchodzi za najbezpieczniejszy system operacyjny.** Dlaczego? Tak jak wspominaliśmy wcześniej, okazuje się, że powstaje na niego niewiele wirusów — cała uwaga cyberprzestępców skupiona jest na Windowsie, gdzie dostęp do potencjalnych ofiar jest zdecydowanie większy i łatwiejszy. Ponadto Linux jest wolny od szpiegujących dodatków, które obecne są w systemach komercyjnych. Dodatkowo jego twórcy zabezpieczają system, tworząc mocne bariery przeciwko złośliwemu oprogramowaniu.

Kolejnym ważnym aspektem w kwestii bezpieczeństwa jest różnorodność Linuksa, czyli istnienie setek odmiennych dystrybucji, z czego nawet ta sama wersja systemu może wyglądać zupełnie inaczej u dwóch różnych użytkowników. **To wszystko stwarza szalenie trudne warunki do napisania złośliwego kodu** i jednocześnie skutecznie zniechęca potencjalnych przestępców.

Programy i aplikacje dostępne na Linux

Podobnie jak w przypadku komercyjnych systemów operacyjnych, Linux po zainstalowaniu oferuje kilka domyślnych, standardowych programów. Codzienne użytkowanie komputera zazwyczaj wiąże się z potrzebą instalacji dodatkowych narzędzi, które podnoszą funkcjonalność i ułatwiają wszelkie czynności. Chodzi tu między innymi o przeglądanie internetu, odbieranie poczty, odtwarzanie muzyki i wideo, edycję tekstów czy grafik.

W Linuksie dodatkowe aplikacje pobierane są w formie pakietów. Do wykonywania tej czynności stworzony został specjalny menedżer pakietów, oferujący dostęp do bibliotek. Znajduje się w nich większość programów, z których użytkownicy korzystają na systemie Windows, w tym Spotify, VLC Player czy Google Chrome. Dla osób, które potrzebują aplikacji nieposiadających Linuksowych odpowiedników, stworzone zostały odrębne programy. Opcja ta najczęściej wykorzystywana jest przez graczy, ale również do uruchamiania programów pakietu Adobe.

Steam i Linux – czy zagramy tutaj w gry

W głowach graczy rodzi się na pewno jedno najistotniejsze pytanie – czy da się zainstalować platformę Steam na Linuksie? **Rzeczywiście, początkowo nie było takiej możliwości, jednak firma Valve ostatecznie poinformowała o udostępnieniu aplikacji Steam również na systemy Linux.** Sama instalacja nie jest trudna i wystarczy tylko kilka komend. Dokładne instrukcje znajdziesz w internecie.

Z uwagi na potrzeby osób wykorzystujących komputery przede wszystkim do grania, stworzono specjalny program – Wine. Umożliwia on uruchomienie tytułów w systemie Linux nawet jeśli nie są one dedykowane, na przykład *Wiedźmina 3* czy *Counter Strike'a*. Oznacza to, że granie w gry z Windows jest możliwe także na dystrybucjach Linuksa. Jest to jeden z najskuteczniejszych sposobów radzenia sobie z programami stworzonymi dla systemu Microsoftu.

Linux online – czy da się przetestować przed instalacją?

Chciałbyś poznać system operacyjny Linux, ale nie jesteś do końca przekonany? Możesz wypróbować go bez instalacji. Wiele dystrybucji oferuje wersje LiveCD, które uruchomisz bezpośrednio z nośnika (pendriva lub płyty CD) i nie wymagają one instalacji. **Pozwala to na wypróbowanie systemu bądź konkretnej dystrybucji bez konieczności instalacji na dysku twardym komputera.** Warto pamiętać, że uruchomiony w ten sposób system może działać nieco wolniej niż wersja zainstalowana.

Linux na pendrive USB

Jednym z podstawowych sposobów na szybką instalację Linuxa na komputerze jest wykorzystanie bootowalnego pendriva. Oznacza to, że po włożeniu pamięci flash USB, automatycznie uruchomi się proces instalacji dystrybucji. Dzięki temu rozwiązaniu uzyskasz przenośną wersję systemu, możliwą do wykorzystania na każdym komputerze. Do większości dystrybucji wystarczy pendrive z zaledwie 4 GB wolnego miejsca.

Linux na pendrivie to także świetny sposób na wypróbowanie systemu bez konieczności jego instalacji (Linux LiveUSB – działa analogicznie do LiveCD) oraz możliwość szybkiego uruchomienia systemu w sytuacjach awaryjnych. Aby utworzyć bootowalny pendrive z Linuksem, najlepiej skorzystać z dedykowanego narzędzia. W pierwszej kolejności należy podłączyć USB oraz wejść na stronę udostępniającą plik ISO z wybraną dystrybucją, następnie pobrać ją i otworzyć narzędzie, za pomocą którego system zostanie zapisany na pendrivie.

Najpopularniejsze dystrybucje Linux

Pierwszy krok w drodze do użytkowania Linuksa to wybranie dystrybucji. Ponieważ modyfikację systemu stworzyć może każdy użytkownik, powstały setki wersji, a każda z nich różni się od siebie poszczególnymi elementami. Odmiany tworzone są zarówno przez duże firmy (na przykład Red Hat), jak i grupy pasjonatów. **Wśród najpopularniejszych dystrybucji znajdziesz również takie, które są przyjazne użytkownikom niemającym pojęcia o programowaniu.** Postaramy się odpowiedzieć na pytanie „jaki Linux wybrać?”, przedstawiając pokrótce kilka najpopularniejszych dystrybucji.

Linux Mint

Nie bez powodu Mint wymieniony został jako pierwszy. **Według wielu jest to najlepsza dystrybucja oraz idealny wybór dla osób, które zaczynają przygodę z Linuksem** oraz szukają dystrybucji do codziennego użytku. Ponieważ bazuje on na Ubuntu, ma z nim wiele wspólnego. Można powiedzieć, że Mint to podrasowany Ubuntu. W obsłudze nieco przypomina Windowsa, co może przemawiać na jego korzyść i stanowić duże ułatwienie dla osób przenoszących się z systemu Microsoftu.

Linux Ubuntu

Dystrybucja Ubuntu opiera się na zaprojektowanym wcześniej Debianie. **Zamysłem jego twórców było stworzenie odmiany Linuksa tak prostej i intuicyjnej, jak to tylko możliwe.** Widać to już podczas instalacji, która jest nieskomplikowana i zrozumiała. Zainstalowany system od razu oferuje podstawowe aplikacje, takie jak przeglądarka

internetowa, pakiet biurowy czy programy do odtwarzania multimediiów. Ubuntu przeznaczony jest głównie dla urządzeń domowych i biurowych.

Linux Debian

Jest to jedna z najstarszych dystrybucji, zaprojektowana w 1993 roku. Debian ceniony jest przez użytkowników za swoją stabilność i wysoką jakość w każdym szczególe. **Do znaczących zalet zaliczyć należy ponadto małe wymagania sprzętowe** – do sprawnego działania systemowi wystarczy zaledwie 2 GB pamięci RAM oraz 2-10 GB miejsca na dysku, czyli dużo mniej niż w przypadku Windowsa 10. Wiele nowszych dystrybucji powstało, bazując właśnie na Linuksie Debian (na przykład Ubuntu i Mint).

Linux Fedora

Projektanci Fedory na pierwszym miejscu stawiają innowacyjność. Należy ona do czołowych dystrybucji, które mogą pochwalić się najwyższym poziomem bezpieczeństwa, a także najbogatszymi wersjami dostępnych pakietów (programów). Często wszelkie unowocześnienia testuje się właśnie na Fedorze przed wprowadzeniem ich do płatnego systemu Red Hat Enterprise Linux. Z tego powodu z systemu również często korzystają użytkownicy komputerów domowych, jak i serwerów, choć przeznaczona jest głównie dla profesjonalistów, w tym programistów.

Linux Manjaro

Twórcy Manjaro opracowali system na podstawie dystrybucji Arch Linux, skupiając się szczególnie na tym, żeby był przyjazny. **Skierowany jest głównie do użytkowników komputerów osobistych, dlatego też charakteryzuje się wyjątkową prostotą i stabilnością, a ponadto także szybkością.** Wbrew pozorom nie jest to dystrybucja stworzona wyłącznie z myślą o osobach początkujących, ponieważ nadaje się także dla profesjonalistów, którzy na przykład mogą korzystać z Manjaro w trybie tekstowym (o nazwie Architect).

Arch Linux

O Arch Linux można powiedzieć, że jest to prosty system dla użytkowników zaawansowanych. **Cechuje się łatwością konfiguracji i użytkowania, ale jednocześnie wymaga podstawowej wiedzy** na przykład w zakresie edycji plików tekstowych, która jest niezbędna w celu zmiany wszelkich ustawień. Już samo przygotowanie systemu do działania wymaga określonych umiejętności.

„Linux download”, czyli skąd brać dystrybucje

Na zakończenie wypada poruszyć jeszcze kwestię dostępności Linuksa. Skoro system ten jest darmowy, to skąd go brać, aby było to legalne? System Linux rozpowszechniany jest na zasadach licencji GNU GPL. **Oznacza to, że może on być ściągany z internetu i zainstalowany na dowolnej liczbie komputerów,** także tych przeznaczonych do użytku w firmie czy szkole.

Najprostszym sposobem na znalezienie pliku do pobrania Linuksa jest włączenie strony domowej wybranej przez siebie dystrybucji lub wpisanie w wyszukiwarkę hasła „Linux download”. Niektóre wersje można także znaleźć na ogólnodostępnych serwerach FTP. **Istnieje też możliwość wykupienia komercyjnych dystrybucji Linuksa – twórcy**

danego systemu oferują możliwość otrzymania płatnej wersji. W zamian za poniesienie kosztów gwarantują dostęp do pomocy technicznej, podręcznika i innych dodatkowych usług.

Podsumowując, system operacyjny Linux doceniany jest przede wszystkim za możliwość modyfikacji – otwarty dostęp do kodu źródłowego pozwala na personalizację systemu według własnych potrzeb. Ponadto dystrybucje Linuksa oferują wysoki poziom bezpieczeństwa, wydajność oraz stabilność. Swoją funkcjonalnością dorównuje on popularnemu Windowsowi, a profesjonalistom stwarza nieograniczone wręcz możliwości. Dzięki funkcji LiveCD użytkownicy mogą wypróbować działanie poszczególnych dystrybucji bez konieczności instalowania ich na dysku.